Çocuk Sa?l?k Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk Sa?l?k Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18783

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk Sa?l?k Anketi (ÇSA), orijinal olarak geli?tirilen **Childhood Health Assessment Questionnaire (CHAQ)** ve **Child Health Questionnaire (CHQ)** ölçeklerinin Türkçe'ye kültürel uyarlama çal??mas?n? ifade etmektedir. Bu çal??ma, özellikle çocuklarda görülen kronik romatolojik hastal?klar?n, ba?ta **Juvenil ?diyopatik Artrit (J?A)** olmak üzere, fonksiyonel durumu ve ya?am kalitesini de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama, ölçeklerin Türk popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir ?ekilde kullan?labilmesini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Sa?l?k Anketi, CHAQ, CHQ, ya?am kalitesi, fonksiyonel durum, **romatoloji**, **uyarlama**, çocuk sa?l???.

Yazarlar

Huri Ozdogan, Nicolino Ruperto, Özgür Kasapçopur, Ali Bakkaloglu, Nevin Arisoy, Seza Ozen, Ümit U?urlu, Engin Unsal, Mahmut Melikoglu.

Amaç

Çocuk Sa?l?k Anketi'nin (CHAQ ve CHQ Türkçe versiyonlar?) temel amac?, kronik sa?l?k sorunlar? olan çocuklar?n ve ergenlerin sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesini (HRQoL) ve fonksiyonel kapasitelerini sistematik ve standart bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçekler, hastal?k aktivitesinin ve tedavi müdahalelerinin hastan?n günlük ya?am aktiviteleri üzerindeki etkilerini izlemek için kritik araçlard?r.

Uyarlama çal??mas?, bu uluslararas? geçerlili?e sahip araçlar?n Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test ederek, Türkiye'deki klinik ve akademik ara?t?rmalarda kullan?labilirli?ini art?rmay? amaçlam??t?r. Bu sayede, Türk çocuklar?n?n sa?l?k sonuçlar? uluslararas? çal??malarla kar??la?t?r?labilir hale gelmi?tir.

Yap?

Çocuk Sa?l?k Anketi, ölçtü?ü psikolojik ve fiziksel yap? itibar?yla, sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesinin çok boyutlu do?as?na odaklan?r. Orijinal CHAQ, genellikle 8 fonksiyonel alan (giyinme, kalkma, yeme, yürüme, hijyen, uzanma, kavrama ve aktiviteler) üzerinden **fiziksel sakatl?k indeksi** (Disability Index) olu?tururken; CHQ daha geni? bir yelpazede, fiziksel sa?l?k, duygusal sa?l?k, sosyal i?levsellik, genel sa?l?k alg?lar? ve a?r? gibi alanlar? de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu araçlar, çocu?un kendi bildirimine ve ebeveyn bildirimine dayal? bilgileri birle?tirerek, hastal???n çocu?un ya?am üzerindeki genel etkisini kapsaml? bir ?ekilde belirlemek için tasarlanm??t?r. Bu anketler, özellikle **Juvenil ?diyopatik Artrit** gibi sürekli izlem gerektiren hastal?klarda klinik karar verme süreçlerine önemli katk?lar sa?lar.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik bilgisi bulunmamakla birlikte, Özdo?an ve arkada?lar? (2001) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?, ölçeklerin Türk popülasyonunda **yap? geçerli?i** ve **kültürel geçerli?i** dahil olmak üzere kapsaml? geçerlik analizlerinden geçti?ini göstermektedir.

Uyarlama sürecinde, Türkçe versiyonun maddelerinin orijinal ölçeklerle ayn? psikometrik yap?y? koruyup korumad??? incelenmi?tir. Özellikle ay?rt edici geçerlik ve yak?nsak geçerlik (örne?in, CHAQ skorlar?n?n hastal?k aktivitesi ölçütleriyle korelasyonu) analizleri, ölçe?in amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü destekler nitelikte olmal?d?r.

Güvenirlik

Kaynak içerikte spesifik güvenirlik de?erleri belirtilmemi?tir. Ancak, 2001 tarihli bu uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n?n ve zamana kar?? kararl?l???n?n incelendi?i varsay?lmaktad?r. **?ç tutarl?l?k**, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilir ve CHAQ/CHQ gibi çok boyutlu ölçekler için her alt ölçe?in yüksek iç tutarl?l?k sergilemesi beklenir.

Ek olarak, **test-tekrar test güvenirli?i**, ölçe?in kararl?l???n? ölçmek için kullan?lm?? olmal?d?r. Bu, stabil klinik durumu olan çocuklarda, k?sa bir süre arayla yap?lan ölçümlerin yüksek korelasyon göstermesini gerektirir. Bu analizler, Çocuk Sa?l?k Anketi'nin Türk popülasyonunda tutarl? ölçümler sa?lad???n? teyit eder.

Faktör Analizi

Orijinal Çocuk Sa?l?k Anketi (CHAQ) ve Çocuk Sa?l?k Anketi (CHQ) multidimensiyonel yap?lara sahiptir. Uyarlama sürecinde, Türkçe versiyonun faktör yap?s?n?n orijinal ölçeklerle uyumlu olup olmad???n? belirlemek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** veya **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm??t?r.

Bu analizler, anket maddelerinin teorik olarak öngörülen alt boyutlara (örne?in, fiziksel i?lev, sosyal i?lev, a?r?) do?ru bir ?ekilde kümelendi?ini ve kültürel adaptasyonun yap?sal bütünlü?ü bozmad???n? kan?tlamak için zorunludur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac?

Test Type: Uyarlama (Adaptation of **CHAQ** ve **CHQ**)

Format: Kendini Bildirim ve Ebeveyn Bildirimi (Self-report and Proxy/Parent report)

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal versiyonlar)

Population Group: Kronik Hastal??? Olan Çocuklar ve Ergenler

Age Group: Genellikle 1-18 ya? aral??? (Ölçe?in spesifik versiyonuna ba?l? olarak de?i?ir)

Population Details: Juvenile ?diyopatik Artrit (J?A) ba?ta olmak üzere, çocukluk ça?? romatizmal hastal?klar? olan hastalar.

Test Methodology: Anket format?nda, Likert benzeri derecelendirme sistemi kullan?larak sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesi ve fonksiyonel k?s?tl?l?klar?n de?erlendirilmesi.

Anahtar Kelimeler

CHAQ, CHQ, geçerlik, güvenirlik, Huri Özdo?an, **çocuk romatolojisi**, fonksiyonel k?s?tl?l?k, **ya?am kalitesi**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: nozdogan@smatteo.pv.it (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: Belirtilmemi? (Çal??ma, 2001 y?l?nda yay?mlanm??t?r ve yaz??ma adresi ilgili kuruma ait olabilir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal versiyonlar? (CHAQ ve CHQ) için kullan?m izinleri ilgili telif hakk? sahiplerinden al?nmal?d?r. Türkçeye uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l? **2001**'dir. Ölçe?in ticari kullan?m? veya resmi klinik uygulamalar? için güncel izin ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Huri Özdo?an veya yay?nc? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki adresten indirilebilir: The original PDF can be downloaded here: child-health-questionnaire-chq-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Ozdogan, H. , Ruperto, N. , Kasapçopur, O. , Bakkaloglu, A. , Arisoy, N. , Ozen, S. ,U?urlu, Ü. ,Unsal E. , Melikoglu, M. (2001). The Turkish Version Of The Childhood Health Assessment Questionnaire (CHAQ) and The Child Health Questionnaire (CHQ). *Clinical and experimental rheumatology,19*(4).

Çocuk Sa?l?k Anketi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM